

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7/2568

คำวินิจฉัยที่ 7/2568 ศาลปกครองกลาง ศาลผู้ส่งความเห็นศาลจังหวัดนครปฐม ศาลผู้รับความเห็นนาง อ. ผู้ฟ้องคดี องค์การบริหารส่วนตำบลท่าตลาด ผู้ถูกฟ้องคดี

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีนี้ นาง อ. ผู้ฟ้องคดี ยื่นฟ้ององค์การบริหารส่วนตำบลท่าตลาด ผู้ถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง ความว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ 58674 ได้ยื่นคำร้องขอรังวัด สอบเขตที่ดินของผู้ฟ้องคดี ผลปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้ก่อสร้างถนนลาดยางแอสฟัลท์รูกล้าเข้ามา ในที่ดิน เจ้าพนักงานที่ดินจึงได้แจ้งให้ทั้งสองฝ่ายไปใช้สิทธิทางศาล ขอให้ศาลมีคำพิพากษา หรือ คำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีรื้อถอนถนนลาดยางแอสฟัลท์ออกไปจากโฉนดที่ดินเลขที่ 58674 หากไม่ ดำเนินการ ให้ชดใช้ราคาที่ดินตามเนื้อที่ที่ขาดหาย รวมเป็นเงินจำนวน 1,575,000 บาท ให้แก่ผู้ ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า ที่ดินพิพาทเป็นส่วนหนึ่งของถนนสาธารณะประโยชน์ ผู้ถูกฟ้องคดี ดำเนินการดูแลรักษาตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด มิได้มีการบุกรุกเข้าไปในที่ดินของผู้ฟ้องคดี การ ดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีชอบด้วยกฎหมายแล้ว และไม่เป็นละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ขอให้ยกฟ้อง ผู้ ถูกฟ้องคดียื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินซึ่งอยู่ใน อำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ศาลปกครองกลางเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีก่อสร้างถนน รูกล้าที่ดินของผู้ฟ้องคดีอันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ นั้น มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัย ก่อนว่าที่ดินพิพาทเป็นที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์หรือเป็นที่สาธารณะประโยชน์ ซึ่งแม้ ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยก่อนดังกล่าวเป็นเรื่องกรรมสิทธิ์ในที่ดินซึ่งอยู่ในเขตอำนาจศาลยุติธรรม แต่ศาลปกครองก็มีอำนาจวินิจฉัยได้ตามข้อ 41 วรรคสองแห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการ ในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543 ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงเห็นว่า คดี นี้เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ศาลจังหวัดนครปฐมเห็นว่า

คำพิพากษา

การที่ศาลจะวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เป็นเพียงผลของการวินิจฉัย ปัญหาเกี่ยวกับสถานะความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์หรือเป็นที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดิน ซึ่งหาก ศาลวินิจฉัยว่า ที่ดินเป็นของผู้ฟ้องคดี การที่ผู้ถูกฟ้องคดีทำการดังกล่าวโดยไม่ได้รับ การยินยอมจากผู้ฟ้องคดี ย่อมเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีและต้องชดใช้ค่าเสียหาย แต่หาก ที่ดินเป็นที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดินเป็นผลให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจเข้าไปดำเนินการก่อสร้าง ถนนโดยไม่เป็นละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ข้อพิพาทในคดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินที่อยู่ใน อำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า แม้ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าตลาด ผู้ถูกฟ้องคดี จะเป็นหน่วยงานทางปกครอง ตามบทนิยามใน มาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 และมี หน้าที่ในการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบกตามมาตรา 67 (1) แห่งพระราชบัญญัติสภา ตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ก็ตาม แต่การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างเหตุว่า ผู้ถูกฟ้องคดี กระทำละเมิดก่อสร้างถนนลาดยางแอสฟัลท์รูกล้าที่ดินของผู้ฟ้องคดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับ ความเสียหาย ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า ที่ดินพิพาทเป็นทางสาธารณะประโยชน์และก่อสร้างตาม

แนวเส้นทางสาธารณประโยชน์เดิมอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน การก่อสร้างถนนพิพาทจึงไม่เป็นการละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ดังนั้น การที่จะวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ จึงเป็นเพียงผลของการวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับสถานะของที่ดินพิพาทว่า ที่ดินพิพาทเป็นที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ หรือเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ซึ่งหากศาลวินิจฉัยว่าที่ดินพิพาทเป็นของผู้ฟ้องคดี การก่อสร้างถนนของผู้ถูกฟ้องคดีก็เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี แต่หากที่ดินพิพาทเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกันซึ่งอยู่ในการดูแลรักษาของผู้ถูกฟ้องคดีแล้ว จะเป็นผลให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจเข้าไปจัดให้มีและบำรุงรักษาทางพิพาทได้ ไม่เป็นละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ดังนั้น คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีจึงมีความมุ่งหมายที่จะให้ศาลมีคำพิพากษารับรองคุ้มครองสิทธิในที่ดินของผู้ฟ้องคดีเป็นสำคัญ ข้อพิพาทในคดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

องค์คณะ

ไม่มี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) — deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/7/2568>